

NÉGY ÉVTIZED A NÉPÉRT

Negyven évvel ezelőtt lobbant magasra a lángja hazánkban annak a tűz-
rasztók gyújtottak a Nagy Októberi Szocialista Forradalomban. Negyven éve alakult meg az a párt, amely azóta is a legkivetkezetesebb harcosa a dolgozó nép ügyének, a proletariátus boldogulásának. Negyven évvel ezelőtt indult útjára a Kommunista Magyarországi Pártja, amelynek dicső művét, huszonöt esztendői elnyomatásban sem kiháló életerejét izmosítja ma egész népként érdekében a Magyar Szocialista Munkáspárt.
E történelmi ünnepi nap átforrósította Szeged dolgozóinak bensejét is. Az utcákban, az iskolákban, a munkahelyeken a megemlékezések szavai viszik a gondolatot és a szíveket a negyven év előtti

események idejébe, hogy mint forrásnál erőteljesebben belőle a maiak. A ház-
nál pedig, ahol a kommunizmus szegedi bölcsőjét vették körül az Elsők, a legön-
tudatosabbak — ott emléktáblát leplez-
tek le a hálás utódok, s a még közöttük élő veterán harcosok. Este a Szegedi Nem-
zeti Színházban pedig ünnepi előadások köz-
sége előtt suhant föl a nehéz bár-
sonyfüggöny. A párt díszünnepségén em-
lékeztek a szegediek, s kimondott szavak
nélkül is fogadalmat tettek: az Ő útjukon
járunk...

S a hétköznapi munka közepette is ün-
neplő szegediek boldogan néznek jövő-
jükbe, az ország jövőjébe, amelyet biztos
kezekkel épít, élen a párttal, a hatalomra
jutott munkásosztállyal az egész nemzet.

Emléktáblát avattak a KMP egykori szegedi székházán

(Liebmann Béla felvétele)

SZEMERKÉLŐ esőben is
sűrű tömegekkel népesült be
a Kossuth Lajos sugárút 5
számú ház környéke tegnap,
szerdán a kora délutáni
órákban. A bejáratnál szem-
ben az úttesten a honvédség,
rendőrség és munkásőrség
egysége sorakozott föl, a
sugárút egy utcányi szakas-
zát pedig megtöltötték az
ünneplők, akik eljöttek a
kommunista párt e szegedi
bölcsőjéhez. Immár negyven
éve ugyanis e házban alakult
meg a Kommunista Magyar-
országi Pártjának Szegedi
bizottsága, amelyben
Szeged dolgozóinak legön-
tudatosabb része foglalt helyet.
E nagy időkről emlékezett

az emléktáblával ékesített
ház előtt Katona András, az
MSZMP városi bizottságának
tagja, a munkásmozgalom
veterán harcosa, aki maga is
rész vett annakidején a ma
már történelmi távlatú ese-
ményekben.

ÜNNEPI beszédében meg-
emlékezett az első szegedi
kommunisták áldozatos tevé-
kenységéről, amellyel mind
több hívet szereztek a kom-
munista mozgalomnak. Han-
goztatta, hogy a proletárdik-
tatúra bukása után, a Hort-
hy-korszak sötét esztendei-
ben is a kommunista párt
nagy időkről emlékezett volt az egyetlen, amely kö-

vetkezetesen harcolt a dol-
gozó tömegek érdekeiért.
Nagy figyelemmel kísért be-
széde végén kifejezte a sze-
gedi veterán kommunista
harcosok örömet, hogy meg-
érhették ezt a lélekemelő,
történelmi emlékünnepet.
»Nem volt hiábavaló a harc
— mondotta a többi között
—, mert ma fiatalok, unokáink
a párt vezetésével szilárdan
kezükből tartják a munkás-
osztály hatalmát és ková-
csolhatják az egész magyar
nép boldog életét, jövőjét».

E szavaknál lehullt a le-
pel az emléktábláról, ame-
lyen ötágú csillag alatt
aranyló betűk hirdetik, hogy
e házban alakult meg 1918.
december 31-én a Kommu-
nisták Magyarországi Pártja-
nak szegedi szervezete.

A frissen leleplezett em-
léktábla ezután elsőként az
MSZMP Szeged városi bi-
zottsága és a szegedi kom-
munista veteránok küldöttei
koszorúzták meg, majd a vá-
rosi tanács, a fegyveres ala-
kulatok, a Szakmaközi Bi-
zottság és a Kommunista If-
júsági Szövetség képviselői
helyezték el vörösszalagos
babérkoszorút az emléktáb-
lához.

FELCSENDÜLT végül az
Internacionálé a munkásör-
ség zenekarának hangsze-
rein s ezzel megkapó hangu-
latban ért véget az MSZMP
szegedi bizottságának emlék-
ünnepsége.

Nem felejtjük a pártot alakító harcosokat

Ünnepi est a Szegedi Nemzeti Színházban

A Kommunista Magyar-
országi Pártja megalakulá-
sának 40. évfordulója alkalmá-
ból az MSZMP városi
bizottsága tegnap, szerdán
este ünnepséget rendezett a
Szegedi Nemzeti Színház-
ban. A színházat zsúfolásig
megtöltötték az emlékest
meghívott résztvevői: mun-
kások, dolgozó parasztok és
értelemszerűen. Ott voltak a
munkásmozgalom tisztelt és
közmegebecsülésben álló régi
harcosai.
Az ünnepi díszített eme-
lőnyen, az ünnepség elnök-
ségében foglaltak helyet a
kommunista- és a munkás-
mozgalom régi szegedi har-
cosai: Agócsi János, özv.
Acs Imréné, dr. Berkes Pál,
Dobó Miklós, Ecsedi Géza,
Gesztel Mihály, Gombai Mi-
hály, Gyólai István, Hor-
váth Béla, Katona István,
Katona András, Kókai Já-
nos, id. Komócsin Mihály,
Lengyel Jánosné, Mison
Gusztáv, Sallai Ferencné,
Varró Kálmán, valamint
Pusztai Józsefné, a városi
pártbizottság második titkára,
Sipos Géza, a KISZ városi
bizottságának titkára és Sik-
lósi János, a Délmagyaror-
szág szerkesztő bizottságá-
nak vezetője.
Az emlékünnepség az In-
ternacionálé hangjaival kez-
dődt. Pusztai Józsefné

megnyitó szavai után id.
Komócsin Mihály tartott ün-
nepi beszédet.

**Hangoztatta a Kommunis-
ták Magyarországi Pártja**
megalakulásának történel-
mi jelentőségét.

Visszapillantott a KMP me-
galakulásának körülményére
és vázolta a kommunista
áldozatos munkáját, a dol-
gozó nép érdekében. Rész-
letesen szökött arról, milyen
körülmények között szüle-
tet meg a dicsőséges Ma-
gyar Tanácsköztársaság, s
rövid fennállása alatt is mi-
lyen sokat tett a dolgozó
népért. A későbbiekben a
Horthy-fasizmus kegyetlen
negyedszázadáról beszélt,
majd hangoztatta azokat a
nagy eredményeket, amelye-
ket a felszabadulás óta a
dolgozó magyar nép, a mun-
kásosztály és kommunista
pártja vezetésével elért.

— Sohasem szabad meg-
feledkezni — mondotta —
a negyven évvel ezelőtti
pártot alakító kommunis-
ta harcosok önfeláldozó,
kemény helytállásáról, ha-
tártalan hazaszeretetről.

Nagy tapsal fogadott be-
szédét a párt, a szocialista
világtábor egységének élte-
tésével fejezte be.
Az emlékünnepség első
része az Internacionálé

hangjaival fejeződött be,
majd nagy sikerű művészi
műsor következett.

Helytállva emberül

A KMP megalakulásának 40. évfordulójára

Az árral úszók sikongattak,
Mikor a parthoz csapódtak:

Akartak, mégis lemaradtak —
Jaj, hogy ők mindig csalódnak!

Halak voltak a kezeik közt,
S otthagyták őket a csónak.

Most pókok ülnek szemekhez,
Fülekbe kutyák csaholnak.

De fönny a darvak V-je szállt
Történelmi a végtelenbe.

Kilenc okos, elszánt madár
Tanított minket fegyelemre.

Hogy kilenc ököl ereje
Ossi tornyokat összetörhet.

Kilenc koponya veleje
Világ-formáló hitté nőhet.

Jártak úttalan utakon,
Fegyveres halál lesett rájuk.

Szemük szétnézett kutaton,
S alkudozásra nem nyílt szájuk.

Volt értelme...

Beszélgetés egy öreg harcosal

A szegedi Anna-kútnál ta-
lálkoztunk. Beszélgettünk.

— Már nagyon nehezen
látok — mondta vöröskari-
kás szemét hunyorgatva —
csak ha megszólítanak, is-
merek fel valakit. Éppen
felöltött bennem egy régi
emlék, azért álltam meg.
Itt történt az ÜVE előtt,
csak akkor még egy artézi
kút volt a pavilon helyén...
Szekeres János elvtárs, ki-
csi, barna arcán a ráncok
mintha kisimultak volna,
alacsony termete kiegyene-
sedett, apró szemével a Le-
nin körút sarkára nézett...

Vörös zászlóval...

— Ezerkilencszáztizenhét-
ben a polgári forradalom
időszakában, jónéhányan
szegedi földmunkások állép-
tünk a megalakult Kommu-
nista Pártba. A szakszerve-
zetünknek volt egy vörös
zászlaja, azzal vonultunk
fel Szeged utcáin és tobo-
roztuk a munkásokat a párt
soraiba. Amikor ide érkeztünk
— mutatott kezével a
MÁV Igazgatóság épülete elé
— megtámadtak bennünket.
»Le a kommunistákkal, ve-
gyük el tőlük a zászlót« —
kiáltották az ellenforradal-
márok és dulakodás kezdő-
dött. A zászló nyele eltö-
rött, de a lobogó nálunk
maradt...

Elhallgatott. Látszott rajta,
hogy rendezte gondolatait.
Megindultunk a Kossuth La-
jos sugárúton a Nagykörút
felé.

— Itt volt az 5 szám alatt
a Kommunista Párt szegedi
csoportjának székhelye.
Szakszervezetünk a Tanács-
köztársaság idején, a lak-
tanyában rendezkedett be,
de rövidesen a franciák el-
foglalták a várost. Megint
földönfutó lettem. Pedig
már 1905-ben is sztrájk
szervezése miatt elküdték a
Szegedi Kenderfonógyárból
és másutt se engedtek elhe-
lyezkedni, mint szövőt. El-

kerültem Bécsbe és ott kotró-
hajón dolgoztam egészen az
első világháborúig. A gali-
ciai fronton megsebesültem
— mutatta egyik kezén cson-
ka ujját —, itthon ugye le-
verték a Tanácsköztársasá-
got és megint több mint két
évtizeden át kubikoltam
szerte az országban. Éppen
hogy megéltünk leányommal
és feleségemmel, aki húsz
évig járt paprikát hasítani.
Szaktársaim, akiknek több
gyermekük volt, már nem-
iesen tudták elkerülni a nép-
konyhát. Pedig még az or-
runkkal is túrtuk a föld-
det...

Esztendőkön át

A Hétvezér utcához ér-
tünk. Szekeres bácsi megje-
gyezte:

— Sokat jártunk ide, a
Hétvezér utcai munkásot-
thonba. A zászlót, amit 1918-
ban megmentettünk, az ott-
hon második emeletén a
Földmunkások Szakszerve-
zetének irodájában vitrin-
ben őrizték esztendőkön át.
Az eszmével együtt. Én a
második világháborút úgy
értem meg, mint rokkant
ember. Kaptam havi 28 pen-
gő rokkantsági díjat. Nagy
nélkülözésben éltünk, s meg-
öregedtünk. Hatvan éves
voltam, amikor felszabadul-
tunk. Sokáig vártam rá, küz-
döttem érte. Ismét belép-
tem a Kommunista Pártba.
Népnevelő munka, választási
agitáció, az emberek meg-
győzése, harc a reakció el-
len: megokasodott a tenni-
való. De volt értelme, ered-
ménye. És mindig ember-
társainkért. Magamra nem
igen gondoltam: nem volt
rá idő.

— Itt lakunk az Árvíz ut-
ca 15 alatt, — fordultunk be
a Klapka tér sarkán — már
harminchat éve. Petróleum-
lámpával világítottunk és
olyan rothadt, gombás volt
a szobánk padozata, hogy
feleségem egészsége is tel-
jesen tönkrement. A lakás
— magyarázta, amikor a ház
elé értünk — a földdel egy-

magasságban van. 1955-ben
parkettázták a padlót és be-
vezették a villanyt. Felem-
ték a nyugdíjam, szép az
öregségem — ezt hozta ne-
künk a szocialista rendszer.

Most is — az emberért

Bementünk a lakásba. A
konyhában kis unoka ját-
szadozott, s a szobában a
73 éves nyugdíjas földmun-
kás, a párt régi harcosa,
gondosan összekötött papír-
csomagot bontott szét. A
régie emlékek maradandó
nyomai: szakszervezeti, szo-
ciáldemokrata, kommunista
párttagsági könyvek, bennük
sok bélyeg, dátumok.

— Mondták az 1956-os el-
lenforradalom alatt nagy
gúnyosan — jegyezte meg —
»Szabadság-e még Szekeres
bácsi?« Én meg visszafelel-
tem: »Szabadság bizony«.
Az is lett és marad. Az em-
berek többsége szocializ-
must akar. Boldogságot, örö-
met, békét. Járók békegyü-
lésekre, szervezem is oda a
lakosságot, mint háztömb-
hizalmi ott vagyok a tanács-
tagi beszámolókon, gyülese-
ken. Ismernek engem, én is
ismerem a környékbeli dol-
gozókat. Persze vannak túl-
zott kívánságok. Az ilyenek-
et nem tudom szó nélkül
megállni. A múltkor is az
egyik asszony, aki a Szegedi
Kenderfonógyárban dolgozik,
fennhíjazva mondta: »En
csak 1600 forintot keresek.«
Csendesesen megkérdeztem
tőle: »Járt maga mezítelős
papucsban télen a gyárba?«
Csodálkozva felelte, hogy
nem. »Most még a dolgozó
munkaruhája sem foltos« —
folytattam. Elbeszélgettünk
és aztán szavaiból éreztem,
hogy megértette a múltat és
a jelent...

Az emberek javáért élek,
most is, öreg napjaimban.

Markovits Tibor

A magyar kommunista mozgalom első vezetője

Kun Béla elvtárs, a Szov-
jetunióban a magyar hadifog-
ly-mozgalom egyik fő irá-
nyítója volt. Tevékenységé-
nek nagy szerepe volt abban,
hogy a magyar hadifoglyok
tízezer számra fogtak fegy-

vert a fiatal szovjethatalom
védelmében.

Mint harcedzett, képzett
leninista tért haza Magyar-
országra, s a lenini eszmék
legműködesebb és legképzet-
tebb terjesztőjeként végezte
munkáját a Kommunista
Magyarországi Pártjának

megalakulása érdekében.
Már szovjetországi
munkája révén közvetlen
kapcsolatba került Leninnel,
s itthon is a marxista-len-
nista eszme kiemelkedő har-
cosaként került a megalakult
KMP élére. Lenin mindvég-
ig nagyra értékelte Kun
Béla elvtárs magyarországi
munkáját, a magyar prole-
tárdiktatúra bukása után is.

Az elmúlt négy évtized
alatt a magyar kommunista
mozgalomban Kun Béla el-
vtárs tevékenységét nem egy-
értelműen értékelték. Az
SZKP XX. kongresszusának
megállapítása után Kun Bé-
la elvtárs tevékenységének
értékeléséből eltűntek a té-
ves nézetek. S nekünk köte-
lességünk, hogy a párt ma-
gyarországi megalapítójá-
nak méltó helyet biztosít-
sunk: tegyük őt a Kommu-
nisták Magyarországi Pártja
vezetőjének kijáró dicsőséges
történelmi helyre.

FAPP LAJOS